

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:268 Mänskliga rättigheter i Iran

Den senaste rapporten från Human Rights Watch, *World Report 2024: Events of 2023*, tecknar en mörk bild av utvecklingen i Iran under det gångna året. Landet har präglats av ett hårdnande klimat, där de iranska myndigheterna har agerat med ökad brutalitet mot fredliga demonstranter och systematiskt förtryckt kvinnor och flickor. Rapporten bygger på omfattande undersökningar som genomförts i nära samarbete med lokala människorättsorganisationer, och den lyfter fram en serie allvarliga kränkningar, däribland övervåld, godtyckliga frihetsberövanden och dödsstraff som påtryckningsmedel mot regimkritiker.

Kvinnors och flickors situation i Iran beskrivs som särskilt utsatt, och Human Rights Watch rapporterar om hur den så kallade moralpolisen kontinuerligt övervakar och straffar dem som inte följer de strikta klädreglerna. Detta har lett till en ökning av våldsamma ingripanden, gripanden och tortyr. FN har vid upprepade tillfällen varnat för att Irans rättssystem används som ett repressivt verktyg mot både aktivister och vanliga medborgare. Amnesty International har också pekat på att ett alltmer utbrett bruk av dödsstraffet som politiskt redskap riktas särskilt mot kvinnorättsaktivister och etniska minoriteter.

De internationella människorättsorganisationerna betonar vikten av att internationella aktörer, däribland Sverige, inte förblir passiva inför utvecklingen i Iran. Det internationella samfundet uppmanas att sätta hårdare press på iranska myndigheter och att öka stödet till de iranska aktivister och organisationer som kämpar för demokrati och mänskliga rättigheter. Enligt Human Rights Watch behöver regeringar vara tydliga i sin kritik av Irans övergrepp och använda diplomatiska och ekonomiska påtryckningsmedel för att uppnå resultat.

Från ett socialdemokratiskt perspektiv ser vi med oro på den nuvarande regeringens nedprioritering av internationella insatser för mänskliga rättigheter och demokrati. De omfattande nedskärningarna i biståndet, i kombination med en tydlig omställning till ett mer regionalt fokus i utrikespolitiken, hotar att urholka Sveriges traditionella engagemang för demokrati och mänskliga rättigheter. Den svenska röst som historiskt har stått upp för de mest utsatta riskerar att tystna, samtidigt som länder som Iran drabbas av ökande repression. Vi socialdemokrater menar att det är avgörande att Sverige fortsätter sitt globala engagemang och aktivt arbetar för att stödja iranska människorättsaktivister och det civila samhället i deras kamp mot förtrycket.

Mot bakgrund av de allvarliga manniskorattsrankningar som framkommer i *World Report 2024* och rapporter från FN och Amnesty International vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Vilka diplomatiska och praktiska åtgärder planerar ministern att vidta för att Sverige ska bidra till att skydda och stärka de mänskliga rättigheterna i Iran?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch